

*Ve 2. polovině 19. století začaly na venkov pronikat kapitalistické vztahy a mizela starosvětská atmosféra. Tyto skutečnosti vybízely spisovatele k literárnímu zpracování. Soudobí spisovatelé usilovali o zachycení osobitosti života na vesnici, zajímali se o zdejší morálku, sledovali procesy, které byly vyvolány růstem průmyslu. Zachycovali narůstání sociálních problémů, které byly vyvolány růstem průmyslu. Hlásali návrat k tradicím a patriarchálnímu životu.*

## UKÁZKA

Můj drahý synáčku!

Nastokrát Tě pozdravuju a líbám, a ve dne v noci na Tě vzpomínám. Jen si pořád myslím, jsi-li zdrav a vzpomeneš-li si také někdy na svou starou matku. Ty, Vojtíšku, ani nevíš, co jsem se naplakala, když jsi mi odejel. Pořád jsem čekala Tvé řádečky, ale Ty jsi snad na mne zapomněl. Potom si zase myslím, že bys mne přece tak neopustil. Tuhle na matičku boží tomu byl rok, co jsi zase odejel a ještě ani slova jsi mi nenapsal a druží bratři také ne. A tak ani nevím, jsi-li zdrav. Kdybys věděl, jaké mám úzkosti. Nemám na tom světě jenom Vás, a Vy tak na mne zapomináte. Jak se Ti, můj hochu, v tom vojenském stavu stále vede? Mně se vede pořád stejně, tatínek je co den mrzutější, a já se nadělám, sotva že si v noci odpočinu. Nepotřebuješ nějaké košile? Pomáhala jsem tuhle na Veselém Kopci trhat len, trochu mi ho dali od práce a trochu ještě mám, tak že bych Ti za to košili snad přece nějak svedla. Více dáti nemohu. Kdybych Ti měla vlastní krve nacedit, ráda bych to udělala. Ani dočkat se nemůžu, až z té vojny přijdeš; snad mi přece Pán Bůh dá, že se toho dočkám, a kdybych se nedočkala, padesát zlatých z toho, co ještě mám, bude Tvých. Jenom Tě prosím, aby ses Boha nespouštěl a nám brzy psal. Starý Solníčka vedle nás, co chodil každý rok do Vambeřic, letos tam umřel.

Tisíckrát Tě líbá Tvá věrná matka

Barbora Pařízková.

## OTÁZKY

1. Jaký byl vztah matky k synovi?

---

2. Jaký byl vztah syna k matce?

---

3. Jaké bylo postavení ženy ve společnosti na konci 19. století?

---

4. Srovnej postavení ženy ve společnosti na konci 19. a na začátku 21. století.

---

---

---



5. Jaké mohl mít syn důvody k tomu, že se matce neožýval?

---

6. Charakterizujte vlastními slovy postavu Barbory Pařízkové.

---

---

---

7. Je matka nábožensky založená? Dokaž ukázkou z textu.

---

## ŘEŠENÍ

1. Matka syna milovala, měla o něj strach, byla nešťastná, že se jí neozývá, prosila ho, aby o sobě dal vědět, aby se nemusela už dále strachovat.
2. Syn byl k matce lhostejný, neozýval se jí, ani když jej prosila.
3. Žena poslouchala muže (patriarchát), poslušně se o něj starala, tvrdě pracovala, obhospodařovala domácnost.
4. Ve 21. století jsou ženy emancipované, s muži tvoří rovnocenné partnery, o domácí práce se s muži dělí.
5. Byl na vojně, byla mu lhostejná, nevážil si ji, měl jiné starosti, nedoceňoval její celoživotní péči o něj atd.
6. individuální
7. Ano.

*...snad mi přece Pán Bůh dá, že se toho dočkám...*

*...Jenom Tě prosím, aby ses Boha nespouštěl a nám brzy psal...*